सर्व्वौषधीः समावाप्य सर्व्वरत्नानि चैव ह। मथ्नध्वमुदधिं देवा वेत्स्यध्वममृतं ततः।
इत्यादिपर्व्वणि अमृतमन्थने सप्तदशोऽध्यायः॥ १७॥
॥ सौतिरुवाच॥ ततोऽभ्रशिखराकारैर्गिरिशृङ्गैरलङ्कृतं। मन्दरं पर्व्वतवरं लताजालसमाकुलं।
नानाविहगसङ्घुष्टं नानादंष्ट्रिसमाकुलं। किन्नरैरप्सरोभिश्च देवैरपि च सेवितं।
एकादशसहस्राणि योजनानां समुच्छ्रितं। अधोभूमेः सहस्रेषु तावत्स्वेव प्रतिष्ठितं।
तमुद्धर्त्तुमशक्ता वै सर्व्वे देवगणास्तदा। विष्णुमासीनमभ्येत्य ब्रह्माणं चेदमब्रुवन्। १११५
भवन्तावत्र कुर्व्वातां बुद्धिं नैश्रेयसीं परां। मन्दरोद्धरणे यत्नः क्रियताञ्च हिताय नः।
॥ सौतिरुवाच॥ तथेति चाब्रवीद्विष्णुर्ब्रह्मणा सह भार्गव। अचोदयदमेयात्मा फणीन्द्रं पद्मलोचनः।
ततोऽनन्तः समुत्थाय ब्रह्मणा परिचोदितः। नारायणेन चाप्युक्तस्तस्मिन् कर्म्मणि वीर्य्यवान्।
अथ पर्व्वतराजानं तमनन्तो महाबलः। उज्जहार बलाद्ब्रह्मन्सवनं सवनौकसं।
ततस्तेन सुराः सार्द्धं समुद्रमुपतस्थिरे। तमूचुरमृतस्यार्थे निर्मथिष्यामहे जलं। १११०
अपाम्पतिरथोवाच ममाप्यंशो भवेत्ततः। सोढाऽस्मि विपुलं मर्द्दं मन्दरभ्रमणादिति।
ऊचुश्च कूर्म्मराजानमकूपारे सुरासुराः। अधिष्ठानं गिरेरस्य भवान्भवितुमर्हति।
कूर्म्मेण तु तथेत्युक्ता पृष्ठमस्य समर्प्पितं। तं शैलं तस्य पृष्ठस्थं यन्त्रेणेन्द्रोन्यपीडयत्।
मन्थानं मन्दरं कृत्वा तथानेत्रञ्च वासुकिं। देवामथितुमारब्धाः समुद्रं निधिमम्भसां।
अमृतार्थे पुराब्रह्मंस्तथैवासुरदानवाः। एकमन्तमुपाश्लिष्टा नागराजोमहासुराः। १११५
विबुधाः सहिताः सर्व्वे यतः पुच्छं ततः स्थिताः। अनन्तोभगवान्देवो यतोनारायणस्ततः। शिरउत्क्षिप्य नागस्य पुनः
पुनरवाक्षिपत्।
वासुकेरथ नागस्य सहसा क्षिप्यतः सुरैः। सधूमाः सार्च्चिषो वाता निष्पेतुरसकन्मुखात्।
ते धूमसङ्घाः सम्भूता मेघसङ्घाः सविद्युतः। अभ्यवर्षन्सुरगणान् श्रमसन्तापकर्षितान्।
तस्माच्च गिरिकूटाग्रात्प्रच्युताः पुष्पवृष्टयः। सुरासुरगणान्सर्व्वान्समन्तात्समवाकिरन्।
बभूवाच महानादो महामेघरवोपमः। उदधेर्म्मथ्यमानस्य मन्दरेण सुरासुरैः। १११०
तत्र नानाजलचरा विनिष्पिष्टा महाद्रिणा। विलयं समुपाजग्मुः शतशो लवणाम्भसि।
वारुणानि च भूतानि विविधानि महीधरः। पातालतलवासीनि विलयं समुपानयत्।
तस्मिंश्च भ्राम्यमाणेऽद्रौ सङ्घृष्यन्तः परस्परं। न्यपतन्पतगोपेताः पर्व्वताग्रान्महाद्रुमाः।
तेषां सङ्घर्षजश्चाग्निरर्चिर्भिः प्रज्वलन्मुहुः। विद्युद्भिरिव नीलाभ्रमावृणोन्मन्दरं गिरिं।
ददाह कुञ्जरांस्तत्र सिंहांश्चैव विनिर्गतान्। विगतासूनि सर्व्वाणि सत्त्वानि विविधानि च। १११५
तमग्निममरश्रेष्ठः प्रदहन्तमितस्ततः। वारिणा मेघजेनेन्द्रः शमयामास सर्व्वशः।
ततो नानाविधास्तत्र सुस्रुवुः सागराम्भसि। महाद्रुमाणां निर्य्यासा बहवश्चौषधीरसाः।
तेषामम्रतवीर्य्याणां रसानां पयसैव च। अमरत्वं सुरा जग्मुः काञ्चनस्य च निस्रवात्।